

Erityisliikuntakortin käyttöönotto ja seniorikortin hinnanalennus

KULILK 22.05.2024 § 38
608/02.05.00.01.01/2024

Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloitteessa esitettiin erityisuimakortin käyttöönottoa Joensuussa. Aloitteessa tuotiin esille, että erityisuimakortti olisi kaupungin myöntämä kortti, jolla esim. pitkäaikaissairaat ja rintasyöpäleikatut voisivat saada edullisen uimakortin vuodeksi kerrallaan uimahalliin. Aloitteeseen annettiin erillinen vastaus kulttuuri- ja liikuntalautakunnan kokouksessa 22.5.2024 § 37.

Joensuun liikuntapalveluissa on tällä hetkellä käytössä vammaisliikuntakortti, EU:n vammaiskortti ja seniorikortti. Eri kaupunkien kesken tehtävä vertailu kaupunkien myöntämien palveluiden tai niiden hinnoittelun välillä on erittäin hankalaa. Kaupungeilla on käytössä erilaisia korttityhdistelmiä ja niiden palvelut poikkeavat melkoisesti toisistaan. Näin ollen esim. vertailu pelkästään seniorikortin kautta antaa usein harhaanjohtavan kuvan kunnan tuottamista palveluista ja niiden hinnoittelusta.

Tutkimusten mukaan pitkäaikaissairastavuus ja fyysisen toimintakyvyn ongelmat yleistyvät ikääntyessä (Finterveys 2017). Vammais- ja seniorikorteilla tuetaan henkilöitä, joille vamman tai sairauden takia uimahallit ovat erityisen tärkeä liikuntaolosuhde oman toimintakyvyn ylläpitämiseksi, ja joille muiden liikuntapaikkojen käyttö on esteellistä.

Vuoden 2023 aikana uimahallikäyntien määrä Virkistysuimala Vesikossa ja Rantakylän uimahallissa oli 232 827. Joensuun liikuntapaikkakyselyn mukaan uimahallit olivat viidenneksi käytetyin liikuntapaikka keskusta-alueella asuvien sekä toiseksi käytetyin liikuntapaikka yli 65-vuotiaiden vastaajien keskuudessa (Joensuun liikuntapaikkakysely 2021).

Joensuun uimahalleissa lähes joka neljäs käynti tehdään vammais- tai seniorikortilla. Vuoden 2023 aikana kaikista uimahallikäynneistä 2,4 % tehtiin vammaisliikuntakortilla tai EU:n vammaiskortilla sekä 20,7 % seniorikortilla. Lisäksi uimahalleja ja kuntosaleja koskeissa hinnastoissa on käytössä alennusryhmät opiskelijoille, eläkeläisille ja työttömille.

Liikuntapalvelut esittää, että kulttuuri- ja liikuntalautakunta ottaisi käyttöön erityisuimakortin.

Kaupunki teetti lokakuussa 2023 seniorikorttikyselyn. Kyselyllä selvitettiin ikääntyneiden liikkumistottumuksia sekä seniorikortin ja liikuntapalveluiden käyttöä. Kyselyyn vastasi 537 joensuulaista. Kyselyn tulokset esitellään kokouksessa.

Mm. vanhusneuvosto on esittänyt useaan otteeseen seniorikortin hinnan alentamista. Liikuntapalvelut esittää seniorikortin hinnan alennusta. Liikuntapalvelut esittää lisäksi, että käyttöön otetaan aloitteessakin esitetty erityisuimakortti ja että kortin nimeksi tulisi erityisliikuntakortti. Erityisliikuntakortin hinta olisi yhtenäinen seniorikortin hinnoittelun kanssa. Erityisliikuntakortin käyttöönotolla pyritään edistämään vammaisten ja pitkäaikaissairaiden joensuulaisten liikunta-aktiivisuutta.

Keskusta-alueen seniorikortin hintaa esitetään laskettavaksi seuraavalla tavalla:

Keskusta-alueen seniorikortti (suluissa nykyinen hinta)

- 25 €/3kk (33,60 €) (+ pantti 5 €)
- 50 €/6kk (67,10 €) (+ pantti 5 €)
- 100 €/12kk (134,20 €) (+ pantti 5 €)

Maaseutualueen seniorikortin hinnan esitetään pysyvän entisellään eli 25 €/12 kk (+ pantti 10 €).

Uutena korttina käyttöön otettaisiin keskusta-alueen erityisliikuntakortti ja maaseutualueen erityisliikuntakortti. Oikeus korttiin todistetaan kassalla. Todistukseksi käy EU:n vammaiskortti, Kelan maksupäätös tai Kelakortin tunnus.

Erityisliikuntakortti on tarkoitettu joensuulaisille henkilöille, joilla täyttyy vähintään yksi seuraavista kriteereistä:

1. EU:n vammaiskortti
2. Päätös Kelan hoito-, vammais- tai kuntoutustuesta
 - Alle 16-vuotiaan korotetusta tai ylimmästä vammaistuesta
3. Kelakortin tunnus
 - 203 – Astma, keuhkohtaumatauti
 - 103 – Diabetes
 - 108 – Lihastauti
 - 109 tai 303 – MS-tauti
 - 110 – Parkinsonin tauti
 - 111 – Epilepsia
 - 112 tai 188 – Psykiatriset sairaudet
 - 202 – Reuma
 - 206 – Sepelvaltimotauti
 - 201 – Sydämen vajaatoiminta

Valtion liikuntaneuvoston julkaisussa 2021:3 Soveltavan liikunnan tilanne kunnassa 2019, kuvataan kuinka erityisliikuntakortti tai vastaava on käytössä Suomessa ja millaisilla kriteereillä eri kunnat korttia myöntävät. Selvityksen mukaan kriteerit ovat hyvinkin kuntakohtaisia. Joensuun erityisliikuntakortin kriteereiden määrittelyssä on huomioitu, ettei myöntämisprosessi kuormittaisi etuun oikeutettua henkilöä, eikä terveydenhuollon tai liikuntapalveluiden henkilöstöä. Näin ollen kortin hakemiseen ei tarvita erillistä lääketieteellistä lausuntoa tai päätöstä, vaan oikeus korttiin voidaan todentaa kassalla. Lisäksi tällä tavalla vältetään salassapidettävien terveystietojen esittäminen ja säilyttäminen. Eri kuntien käytänteitä ja korttiin oikeuttavia kriteereitä esitellään tarkemmin kokouksessa.

Keskusta-alueen erityisliikuntakortti oikeuttaa pääsyyn uimaan ja kuntosaleille Virkistysuimala Vesikossa ja Rantakylän uimahallissa. Kortin voi ostaa Virkistysuimala Vesikon tai Rantakylän uimahallin kassoilta. Kortti on voimassa ostopäivästä joko 3, 6 tai 12 kuukautta.

Maaseutualueen erityisliikuntakortti oikeuttaa pääsyyn yleisövuoroilla kaikille maaseutualueiden kunto- ja liikuntasaleille lukuun ottamatta Reijolan urheiluhallin liikuntasalia. Kortti on ostettavissa jokaisen alueen omalta palvelupisteeltä sekä verkkokaupasta. Kortti on voimassa vuoden ostopäivästä. Erityisliikuntakortin hinnoitteluksi esitetään seuraavaa:

Keskusta-alueen erityisliikuntakortti

- 25 €/3kk, 5-16-vuotiaat 12,50 € (+ pantti 5 €)
- 50 €/6kk, 5-16-vuotiaat 25 € (+ pantti 5 €)
- 100 €/12kk, 5-16-vuotiaat 50 € (+ pantti 5 €)

Maaseutualueen erityisliikuntakortti

- 25€/12 kk (+ pantti 10 €), alle 18-vuotiaat maksutta

Liikuntapalveluiden arvio on, että seniorikortin hinnan alennus ja uuden erityisliikuntakortin lanseeraus ei vaikuta liikuntapalveluiden tuloihin merkittävästi.

Valmistelija: liikuntakoordinaattori, liikuntajohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

1. että keskusta-alueen seniorikortin uudet hinnat ovat:
 - 25 €/3kk (+ pantti 5 €)
 - 50 €/6kk (+ pantti 5 €)
 - 100 €/12kk (+ pantti 5 €)
2. että käyttöön otetaan keskusta-alueen ja maaseutualueen erityisliikuntakortit edellä esitetyillä periaatteilla ja että niiden hinnat ovat:

Keskusta-alueen erityisliikuntakortti

- 25 €/3kk, 5-16-vuotiaat 12,50 € (+ pantti 5 €)
- 50 €/6kk, 5-16-vuotiaat 25 € (+ pantti 5 €)
- 100 €/12kk, 5-16-vuotiaat 50 € (+ pantti 5 €)

Maaseutualueen erityisliikuntakortti

- 25€/12 kk (+ pantti 10 €), alle 18-vuotiaat maksutta

3. että keskusta-alueen seniorikortin uudet hinnat, erityisliikuntakortin käyttöönotto ja erityisliikuntakortin hinnat astuvat voimaan 1.9.2024

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Liikuntakoordinaattori Olga Mononen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.

Joel Nisula saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.